

6785 sayılı kanunun 14 üncü maddesine göre fen adamlarının selâhiyetleri ve belediyelere karşı deruhte edebilecekleri fenni mesuliyet hudutları hakkında talimatname

Yayın Tarihi : 1.3.1960.

Yürürlük Tarihi : 1.3.1960

Madde 1 — İmar plânlarıyla bunların tatbikat plânlarının ve halihazır haritalarının, mimari, statik ve tesisat plân, proje, resim ve hesapların hazırlanmasını ve bunların tatbikatındaki fenni mesuliyetlerini, ihtisas ve istigal mevzularına göre, yüksek mühendis, yüksek mimar, mimar ve mühendisler deruhte ederler. Bunlardan gayri fen adamlarının selâhiyet ve mesuliyet hudutları İmar ve İskân ve Maarif Vekâletlerince hazırlanmış olan işbu Talimatnamede belirtilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İmar plânı tanzimi işlerinde selâhiyet hudutları

Madde 2 — Bölge ve şehir plânlaması mevzuatlarında yüksek tahsil veren üniversite ve yüksek mekteplerde, bu mevzularda tahsillerini tamamlayarak, şehir plâncısı, bölge plâncısı ve benzeri unvanları iktisap etmiş bulunanlardan İmar ve İskân Vekâletince şehir plâncısı olarak ehliyetleri tesbit olunanlar, imar plânları ve yol istikamet plânlarını tanzime ve bunların tatbikatına selâhiyetlidirler.

İKİNCİ BÖLÜM

Hali hazır harita işlerinde selâhiyet hudutları

Madde 3 — Hali hazır harita alımı ve tatbikatı işlerinde yüksek harita mühendisi ve harita ve kadaströ mühendislerinden gayri fen adamları iki gruba ayrılmıştır;

I. Grup :

a) Memleketimizdeki tekniker okulları harita bölümünden mezun olanlar,

b) Mülga Harita Ahzı Tersim Mektebi ve Harita Umum Müdürlüğü Harita Mektebinden mezun olanlar,

c) Yukarıda (a) fıkrasında yazılı tekniker okulları harita bölümüne muadil tahsil verdikleri Maarif Vekâletince tesbit edilecek memleket içi ve dışı harita okullarından mezun olanlar.

II. Grup :

a) Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü Tapu ve Kadastro Okulundan mezun olanlar,

b) Tapu ve Kadastro Umum Müdürlüğü, Harita Umum Müdürlüğü ve Toprak ve İskân İşleri Umum Müdürlüğünce ilse mezunları için açılmış bir senelik harita veya kadaströ mesleki tedrisatlı kurslardan mezun olanlar.

Madde 4 — Bu Talimatnamenin 3 üncü maddesindeki birinci gruba dahil fen adamları :

a) Nirengisi mevcut sahalarda harita alımı, tahvülâtın ölçü ve tersimi, nirengi ve poligon noktalarının ihyası, imar parsellerinin aplikasyonu ile tevhit ve ifraz işlerini yapmağa,

b) 3 üncü maddenin 1 inci grupuna dahil fen adamları okuldan mezuniyetlerinden itibaren 2 sene geçmiş olmak ve bu müddet zarfında harita işlerinde çalışmış bulunmak şartıyla, nirengi istikşafı, baz ve semt ölçü ve hesaplarıyla nivelman muvazenesi ve nirengi hesaplarının fennî mesuliyetleri bir harita yüksek mühendisi veya harita ve kadaströ mühendisi tarafından deruhte edilmek üzere nirengi ve nivelman noktaları tesisi, ölçü ve harita alımı ile imar plânlarının aplikasyonu işlerini yapmağa, selâhiyetlidirler.

Madde 5 — Bu Talimatnamenin 3 üncü maddesindeki 2 nci gruba dahil fen elemanlarından :

a) Aşağıda yazılı işlerin her birinde en az 6 şar ay bilfiil çalışarak yapmış oldukları işleri (Mahiyet ve miktar zikredilmek suretiyle) harita yapan veya yaptıran resmî daire ve makamlara tevsik ve İmar ve İskân Vekâletine tasdik ettirenler, tasdik ettirdikleri işleri yapmağa,

- I — Poligon istikşafı, tesisi, ölçü ve hesabı,
- II — Prizmatik ve takeometrik tafsîlât alımı ve tersimi,
- III — Takeometrik tesviye münhanisi alımı ve tersimi,
- IV — Teknik nivelman ölçü ve hesabı,
- V — Münferit nirengi noktalarının kestirme suretiyle (Ölçü hesabı dahil) tâyini,

b) a fıkrasına göre I ve II nci iş bölümlerinde salâhiyet iktisap edenler, nirengisi mevcut sahalarda tesviye münhanisiz (Mesahai müsteviye) harita alımı, tahavvülâtın alımı, tahavvülâtın ölçü ve tersimi, poligon noktalarının ihyası, imar parsellerinin aplikasyonu ile tevhit ve ifraz işlerini yapmağa,

c) (a) fıkrasına göre bütün iş bölümlerinde salâhiyet iktisap etmiş olanlar, nirengisi mevcut yerlerin halihazır harita alımı ile nirengi noktalarını ihyası ve (b) fıkrasında yazılı diğer işleri yapmağa

d) (c) fıkrasına göre salâhiyet iktisap edenlerden en az 5 yıl zarfında nirengi şebekeleri tesle ve ölçü işlerini bilfiil yapmış ve yapmış oldukları işleri (Mahiyet ve miktar zikredilmek suretiyle) harita yapan veya yaptıran resmî daire ve makamlara tevsik ve İmar ve İskân Vekâletine tasdik ettirenler nirengi istikşafı, baz ve semt ölçü ve hesaplarıyla nivelman muvazenesi ve nirengi hesapları fennî mesuliyetlerinin bir harita yüksek mühendisi tarafından deruhde edilmesi şartıyla nirengi ve nivelman tesis, ölçü ve harita alım işlerini yapmağa, salâhiyetlidirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İnşaat işlerinde salâhiyet hudutları

Madde 6 — (7.10.1965 günlü ve 12106 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan değişik şekli.)

İnşaat işlerinde yüksek mimar, yüksek mühendis, mimar ve mühendislerden gayri fen adamları aşağıdaki üç gruba ayrılmıştır :

I — Grup a) Memleketimizdeki tekniker okulları yapı bölümünden mezun olanlar.

b) Aşağıdaki yazılı okullardan mezun olanlar :

- 1 — Mülga Nafia Fen Kondoktör mektepleri,
- 2 — İstanbul Teknik Okulunun Mülga Fen Memurluğu veya Teknikerlik kısımlarının inşaat bölümleri,
- 3 — Mülga yapı kalfa okulları ve mülga yapı kalfası sınıfı.

4 — Mülga İstanbul Sanai Mektebinin İnşaat bölümü,

c) Yukarıdaki (a) fıkrasında bahsi geçen tekniker okulları yapı bölümlerine muadil tahsil verdikleri Maarif Vekâletince tesbit edilecek memleket içi ve dışı okullardan mezun olanlar.

II — a) Memleketimizdeki Yapı Enstitülerinin, dölgercilik, sıvacılık ve taşçılık bölümlerinden mezun olanlar,

b) Aşağıda yazılı okul ve kurslardan mezun olanlar :

- 1 — Mülga inşaat usta okulu,
- 2 — Mülga yapı usta okulu,
- 3 — Mülga 4585 sayılı Kanuna göre Nafia Vekâletince açılmış olan mülga yapı kalfa kurslarından 1 inci ve 2 nci dereceden ehliyetli yapı kalfası diploması almış olanlar.

c) Yukarıda (a) fıkrasında bahsi geçen yapı enstitülerinin duvarcılık, dölgercilik, sıvacılık ve taşçılık bölümlerine muadil tahsil verdikleri Maarif Vekâletince tesbit olunacak memleket içi ve dışı okullardan mezun olanlar.

III — a) Millî Eğitim Bakanlığı (Sürveyans yetiştirme) kurslarından mezun olanlar,

b) Evvelce belediyelerce veya Bayındırlık Müdürlüklerince veya ilgili meslek teşekküllerinde açılmış olan yapı kalfası kurslarından mezun olup ta, iştirak şart ve esasları Millî Eğitim Bakanlığı ile İmar ve İskân Bakanlığınca müstereken tesbit edilmek suretiyle, belirli bir tarihte, bir defaya mahsus olmak üzere açılacak imtihanda başarı sağlayıp, yukarıda (a) fıkrasında sözü geçen kurs mezunlarına verilecek belgeyi almaya hak kazananlar.

Madde 7 — Bu Talimatnamenin 6 ncı madde sindeki 1 inci gruba dâhil olan fen adamları :

a) İlâve ve tadiller hariç her türlü yapıların tahirini yaptıрмаğa,

b) Her türlü yapıların sürveyans işlerini yapmağa,

c) 6 ncı maddenin 1 inci grubuna dâhil olan fen adamları okuldan mezuniyetlerinden itibaren en az 2 yıl geçmiş olmak ve bu müddet içinde inşaat işlerinde çalışmış bulunmak şartıyla mimarî, statik, plân, proje, resim ve hesapları ihtisas ve işgal mevzularına göre Yüksek mimar, Yüksek mühendis, mimar ve mühendisler tarafından tanzim edilmiş yığma binalardan bodrumları ile birlikte 3 katı ve bütün katlarının inşaat sahaları toplamı 100 m² yi geçmeyen, 6 metreye kadar serbest açıklık ta (6 metre dâhil) en çok 4 metre kat yüksekliğinde ve döşemeleri en çok metre kareye 500 Kg hareketli yüke mütehammîl olanların tatbikatına salâhiyetlidirler.

Madde 8 — Binanın bulunduğu belediye sınırı içinde ihtisas ve iştirak mevzularına göre inşaat işlerinde faaliyet icra eden serbest yüksek mimar, yüksek mühendis, mimar ve mühendis bulunmadığı belediyece tevsik edildiği takdirde bu halin devamı müddetince muteber olmak üzere bu Talimatname. nin 6 ncı maddesinin 1 inci grubundaki fen adamları, imar durumlarına göre bodrumları ile birlikte 3 katı ve bütün katların inşaat sahaları toplamı 300 metrekareyi geçmeyen, 4 metreye kadar serbest açıklıkta (4 metre dâhil), en çok 3 metre kat yüksekliğinde ve döşemeleri en çok metrekareye 250 kilogram hareketli yüke mütehammil olan kerpiç, ahşap, hımış, yarım ve tam kârgir, mesken, dükkân, değirmen gibi basit yığma binaların plân, proje, resim ve hesaplarını yapmaya selâhiyetlidirler.

Bu maddenin tatbiki bakımından her yıl Ocak ayının başından Şubat ayının sonuna kadar olan 2 aylık devre zarfında belediyeye kaydını yaptırmış, yüksek mimar, yüksek mühendis, mimar ve mühendisler nazarı itibare alınır.

Bu devre dışında beldeye gelen ve serbest olarak faaliyet icra etmeye başlayan yüksek mühendis, yüksek mimar, mimar ve mühendisler, bu maddenin tatbiki bakımından o sene için nazarı itibare alınmaz.

"Belediye sınırları içinde inşaat işlerinde faaliyet icra eden serbest yüksek mimar, yüksek mühendis, mimar ve mühendisin bulunmaması" halinin ortadan kalkmasından önce bu maddeden istifade ederek iş almış olan 6. maddenin 1 inci grubundaki fen adamları bu işlerin mesuliyetini işlerin ikmaline kadar devam ettirmeye yetkilidir.

Madde 9 — (7.10.1965 günlü ve 12106 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişik şekli.)

Bu Talimatnamenin 6 ncı maddesinin 2 ncı grubuna dâhil olan fen adamları :

a) İlâve ve tadiller hariç, her türlü yapıların tamirlerini yaptırmaya,

b) Her türlü yapıların sürveyans işlerini yaptırmaya,

c) 6 ncı maddenin 2 ncı grubuna dâhil olan fen adamları okuldan mezuniyetlerinden itibaren en az iki yıl geçmiş olmak ve bu müddet içinde inşaat işlerinde çalışmış bulunmak şartıyla mimarî, statik, plân, proje, resim ve hesapları ihtisas ve iştirak mevzularına göre, yüksek mimar, yüksek mühendis, mimar ve mühendisler tarafından tanzim edilmiş yığma binalardan imar durumlarına göre bodrumları ile birlikte 3 kat ve bütün katların inşaat sahaları toplamı 300 m² yi geçmeyen 4 metreye kadar serbest açıklıkta (4 metre dâhil) en çok 3 metre kat yüksekliğinde ve döşemeleri en çok metrekareye 250 Kg. hareketli yüke mütehammil olanların tatbikatına selâhiyetlidirler.

d) "Bu yönetmeliğin 6 ncı maddesinin III. grubuna dâhil olan fen adamları, her türlü yapıların sürveyans hizmetleri yapmaya yetkilidir."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tesisat işlerinde selâhiyet hudutları

Madde 10 — Binaların merkezi teshin ve sıhhi tesisat işlerinde Yüksek Mühendis veya Mühendislerden gayrı fen adamları aşağıdaki iki gruba ayrılmıştır.

I. Grup :

a) Memleketimizdeki tekniker okullarının kalorifer ve sıhhi tesisat bölümünden mezun olanlar,

b) İstanbul Teknik Okulunun mülga fen memurluğu makine bölümünden ve mülga teknikerlik makine bölümünden mezun olanlar,

c) Yukarıda (a) fıkrasında yazılı okulların bahsi geçen bölümlerine muadil tahsil verdikleri Maarif Vekâletince tesbit edilecek okulların bu bölümlerinden mezun olanlar.

II. Grup :

a) Memleketimizdeki yapı enstitüleri kalorifer ve sıhhi tesisatçılık bölümünden mezun olanlar,

b) Orta yapı okulu sıhhi tesisatçılık veya kalorifer bölümünden (Diplomalarında gösterilen ihtisas bölümü sahasında) mezun olanlar,

c) Yukarıda (c) ve (b) fıkralarında yazılı okulların bahsi geçen bölümlerine muadil tahsil verdikleri Maarif Vekâletince tesbit edilecek okulların bu bölümlerinden mezun olanlar.

Madde 11 — Bu Talimatnamenin 10 uncu maddesindeki 1 inci gruba dâhil fen adamları :

a) İhtisas ve iştirak sahalarındaki kalorifer ve sıhhi tesisat tamirlerini yaptırmaya,

b) Her türlü tesisatın sürveyans işlerini yapmaya,

c) 10 uncu maddenin 1 inci grubuna dâhil fen adamları okuldan mezuniyetlerinden itibaren en az 2 yıl geçmiş olmak ve bu müddet zarfında tesisat işlerinde çalışmış bulunmak şartıyla teshin, klima, sıhhi tesisat, plân, proje, resim ve hesapları ihtisas ve iştirak mevzularına göre Yüksek Mühendis ve Mühendisler tarafından tanzim edilmiş yapılardan imar durumlarına göre bütün katlarının inşaat sahaları toplamı 1000 metrekareyi ve hacmi 4000 metreküpü geçmeyenlerin sıcak sulu kalorifer ve merkezi bir tesisata bağlı olmıyan münferit banyo, helâ, mutfak servislerinin tesisat tatbikatına, selâhiyetlidirler.

Madde 12 — Binanın bulunduğu belediye sınırı içinde ihtisas ve iştirak mevzularına göre tesisat işlerinde faaliyet icra eden serbest yüksek mühendis ve mühendis bulunmadığı belediyece tevsik edildiği takdirde bu halin devamı müddetince muteber olmak üzere bu Talimatnamenin 11 inci maddesinin 1 inci grubundaki fen adamları, imar du-

rumlarına göre bütün katların inşaat sahaları toplamı 500 metrekaresi ve hacmi 2000 metreküpü geçmeyen binaların sıcak sulu kalorifer ve merkezî bir tesisata bağlı olmayan münferit banyo, helâ, mutfak servislerinin tesisat, plân, proje, resim ve hesaplarını yapmaya selâhiyetlidirler.

Bu maddenin tatbiki bakımından her yıl Ocak ayının başından Şubat ayının sonuna kadar olan 2 aylık devre zarfında belediyeye kaydını yaptırmış "Yüksek Mühendis ve Mühendisler" nazarı itibara alınır.

Bu devre dışında beldeye gelerek tesisat işlerinde serbest olarak faaliyet icra etmeye başlayan Yüksek Mühendis ve Mühendisler bu maddenin tatbiki bakımından o sene için nazarı itibara alınmazlar.

"Belediye sınırı içinde tesisat işlerinde faaliyet icra eden, serbest Yüksek Mühendis ve Mühendis'in bulunmaması" halinin ortadan kalkmasından önce bu maddeden, istifade ederek iş almış olan 10 uncu maddenin 1 inci grubundaki fen adamları bu işlerin mesuliyetini işlerin ikmaline kadar devam ettirmeye yetkilidir.

Madde 13 — Bu Talimatnamenin 10 uncu maddesindeki 2 nci gruba dâhil fen adamları :

a) İhtisas ve işgal sahalarındaki kalorifer ve sıhhi tesisat tamirlerini yaptırmaya,

b) Her türlü tesisatın sürveyans işlerini yapmaya;

c) 10 uncu maddenin 2 nci grubuna dâhil fen adamları mektepten mezuniyetlerinden itibaren en az 2 sene geçmiş olmak ve bu müddet zarfında tesisat işlerinde çalışmış bulunmak şartıyla teshin, klima, sıhhi tesisat, proje, plân hesap ve resimleri ihtisas ve işgal mevzularına göre yüksek mühendis ve mühendisler tarafından tanzim edilmiş binalardan, bütün katlarının inşaat sahaları toplamı 500 metrekaresi ve hacmi 2000 metreküpü geçmeyenlerin sıcak sulu kalorifer ve merkezî bir tesisata bağlı olmayan münferit banyo, helâ, mutfak servislerinin tesisat tatbikatına selâhiyetlidirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Mesuliyet Hudutları

Madde 14 — İmar plânları ile bunların tatbikat plânlarını halihazır haritaları, mimarî, statik ve tesisat plân, proje, resim ve hesaplarını hazırlayan fen adamları bunların bilcümle fenni hatalarından mesuldürler.

Madde 15 — Belediyelere karşı, ihtisas ve işgal mevzularına göre, İmar plânı, halihazır harita, yapı ve tesisat tatbikatını deruhte eden yüksek mimar, yüksek mühendis, mimar ve mühendislerle ikinci maddede yazılı fen adamları; verecekleri ta-

limat dairesinde yapı ve tesisat tatbikatındaki sürveyans işlerinin yapılması ve bunların mesuliyeti 6. ve 10 ncu maddelerce yazılı fen adamlarınca deruhte edilmek üzere, aldıkları işlerin Vekâletçe tasdikli imar plânlarına, belediyece tasdikli vaziyet plânına, tatbikat projesine, mer'î kanun, nizamname, talimatname ve şartnameler, fen ve sanat kaidelerine uygun olarak yaptırılmalarını — mesuliyetlerinin devamı müddetince — kontrolleri altında bulundurmakla mükellef ve bundan mesuldürler.

İşbu sürveyanstan mütevellit mesuliyetleri mal sahibi tarafından adı belediyeye bildirilecek sürveyana aittir. Şu kadar ki bu vazifeyi kabul ettiğini sürveyanın da belediyeye bildirmesi şarttır.

Madde 17 — Belediyelere karşı (ihtisas ve işgal mevzularına göre) yapı, tesisat, harita ve bina aplikasyon işleri tatbikatını deruhte eden, 3, 6 ve 10 uncu maddelerde yazılı fen adamları, sürveyans işleri dahil tatbikatın Vekâletçe tasdikli imar plânına, belediyece tasdikli vaziyet plânına, tatbikat projelerine, mer'î kanun, nizamname, talimatname ve şartnamelere fen ve sanat kaidelerine göre yaptırılmalarını — mesuliyetlerinin devamı müddetince — kontrolleri altında bulundurmakla mükellef ve bundan mesuldürler.

Madde 18 — Bu Talimatnamede bahsedilen başlıca sürveyans işleri şunlardır :

1 — Şantiyeye getirilen inşaat ve tesisat malzemesinin fenni icaplara ve varsa şartnamelerine göre muayene ve kabulleri,

2 — Her türlü beton, duvar, sıva, mozayik v.s. imalâta ait kum, çakıl, mozayik, granülometrelerinin ve çimento, kireç, dozajlarının ve su nisbetlerinin kontrolü,

3 — Her türlü, kalıp ve tesisat işçiliklerinin ve kalıp indirme işlerinin kontrolü,

4 — Her türlü betonların yapılması, yerine konması, sıkıştırılması, sulanması ve muhafazalarının kontrolü,

5 — Demirli betonlarda beton dökülmesi esnasında demirlerin şekil ve yerlerinin değişmesinin kontrolü,

6 — Duvar, sıva, mozayik, v.s. inşaatın ve şantiye dâhilindeki, imalât ve tesisatın temiz işçilikle ve düzgün bir şekilde yapılmalarının kontrolü,

7 — İnşaat esnasında iş iskeleleri ve iş merdivenleri ve korkuluklarının ve inşaat ve tesisattan doğabilecek kazalara karşı sair lüzumlu emniyet tedbirlerinin kontrolü.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli hükümler

Madde 19 — Elektrik iç tesisatı yapacak olanlar 3611 sayılı kanun gereğince Nafia Vekâletî tarafından hazırlanmış olup, mer'iyette bulunan (Elek-

trik iş tesisatı işlerinde serbest olarak çalışacaklara dair Talimatname) hükümlerine ve havagazı iş tesisleri yapacaklar da Nafia Vekâletince neşredilmiş olan (Havagazı İç Tesisatı Talimatnamesi) hükümlerine tabidirler.

Madde 20 — İhtisas iştigal mevzularına göre yüksek mimar, yüksek mühendis, mimar ve mühendislerin ve bu Talimatnamenin 6 ncı ve 10 uncu maddelerinde yazılı fen adamlarının bulunmadığı beldelerde öteden beri bu sahalarda icrai sanat etmekte olan kimselerin, belediyenin teklifi ve vi

lâyetin mütalâası üzerine o belediye hududu içine münhasır olmak üzere 9 uncu ve 13 üncü maddelerde yazılı selâhiyetler dâhilinde mesuliyet deruhde etmelerine İmar ve İskân Vekâletince muvakkaten izin verilebilir.

Geçici Madde — Bu Talimatnamenin yürürlüğe girmesinden önce Belediyeye karşı bu Talimatname dışında mesuliyet deruhde etmiş olan fen adamları bu işlerin mesuliyetini işlerin ikmaline kadar devam ettirmeye yetkilidir.

Madde 21 — Bu Talimatname Resmî Gazete'de neşri tarihinde yürürlüğe girer.